

A nyamm

- Jujj! Ádám önkéntelenül bekapta az ujját. Be akarta kapcsolni a gépét, de amint a billentyűzethez ért megcsípte valami.
- Ne má! – szisszent fel.
- De má! – hallotta. Csak azt nem tudta honnan jött a hang? Fájós ujját szopogatta, aztán egyszerre csak észrevette, hogy a „H” betűn valami pattog. Átlátszó volt, mint egy buborék, de volt feje, lába és két csápja.
- Én vagyok, én vagyok! - szökdécselt a valami és átugrott a „J” betűre.
- Ki az az én? Vagy inkább mi? – helyesbített Ádám és odatette az ujját, mintha egy katicát akarna áttemelni egy fűszárlól, de aztán vissza is rántotta.
- Te csipkedsz?
- Csak hogy észrevegyél.
- Hát ez sikerült. Egy beszélő szappanbuborék vagy?
- Dehogya! Én hintem a nyammot.
- A micsodát?
- A nyammot.
- Azt hallom mit mondasz, csak nem értem!
- Ha nem világítanál a szemembe azzal a béna íróasztal lámpával, és szíveskednél becsukni az ajtót, akkor megmagyaráznám. – Ádám szó nélkül megtette, amit a kis izé kért, bár így alig látta. Félt hogy szem elől veszíti, olyan átlátszó és tűnékeny volt.
- Fáradt vagyok, állandóan utazom, a világ végéről küldenek ide, gondoltam, itt maradhatnék.
- Ki küld ide és miért? Csípni vagy harapni?
- Finommá tenni anyukád főztjét.
- A mama főztje nélküled is finom.
- Azt te csak hiszed! Finommá mi a finomítók tesszük. Amúgy Pancs vagyok- mondta és bemutatkozásra nyújtotta a kezét, amely hirtelen világoskékékké változott. – Jaj mennem kell, mindjárt jövök és már el is tűnt Ádám szeme elől. A konyhából kellemes sütemény illat szállt fel és Pancs hamarosan újra ott pattogott a szeme előtt.
- Bocsi, csak elkészült az aranygaluska és hívtak.
- Ki hívott? Miről beszélsz?
- No idefigyelj! – A buborék emberke törökülésbe hajtotta cérnaszerű lábcskáit és belekezdett.
- Csak ti rózsaszín emberek hiszitek, hogy valamiféle technikán és tudáson múlik, hogy egy étel finom vagy sem. Persze az ételhez négy dolog kell. Alapanyag, valamiféle ismeret, akár szakácskönyvből való is, idő, mert azt sem lehet ám kispórolni és szeretet. Mert van ám, aki belerak minden finomságot, húst, zöldséget vagy csokoládét, mibe mi kell, de rohan és kispórolja belőle a drága időt, ami nélkülözhetetlen ahhoz, hogy az étel megfőjön, megsüljön, megkeljen. Aztán van, aki beleteszi a finomságokat, az idejét sem sajnálja rááldozni, de dül- fül, hogy ezalatt mennyi hasznosat vagy kellemesebbet is csinálhatott volna. Az ő ételéből hiányzik az odaadás. Vagy beleteszi a munkáját, az idejét, de miután nem szereti igazán azt, akinek készíti, fuccsba megy az egész. Soha sem lesz igazán finom. De aki szeretettel főz valakinek, mi megérkezünk és hozzáadjuk az ételéhez a nyammot.
- Az meg mi?
- A nyamm íztelen és szagtalan, láthatatlan és tapinthatatlan. De a nyamm teszi olyan különlegesen finommá az ételt. A nyammtól lesz omlós tészta, és selymesebb anya narancsos

csoki tortája, mint a szomszéd Éva nénié. A nyamm teszi ropogósabbá a húst, fokozza vagy csökkenti a fűszerek ízét, a nyamm az egyensúly, amely tökéletesíti a művet. Nyammot pedig csak mi tehetünk az ételbe, mi akik rajtad kívül mindenki számára láthatatlanok vagyunk. A főnökeink fent ülnek az irányító központban egy felhőnek látszó bázison. Ők veszik a jeleket a világon mindenhol, ahol valaki főz. Mindegy, hogy egy marék rizst egy afrikai sárkunyhó előtt guggolva vagy konyakos homárlevest egy drága szingapúri szállodában. Ha szeretettel főzi, az sugarakat bocsát ki, ezeket a hullámokat a főnökeink egy hatalmas átlátszó radarral érzékelik. Minket pedig, akik mindenhol ott lebegünk a levegőben egy adott címre irányítanak. Odarepülünk a lábosok fölé, és az ételbe behintünk egy kis nyammot. Ti megeszitek és úgy érzitek mennyei finom. Világos?

- Hááát...- Ádám a fejét vakarta. – Azt akarod mondani, hogy ha téged nem küldene hozzánk a főnököd és nem lenne a te nyammod vagy mi a csudád, akkor a mama főztje nem is lenne olyan finom?
- Pontosan. Megennéd, ahogy megeszed az ebédet is az iskolai menzán és nem köpöd ki a gumyszerű kiflit sem, ha éhes vagy. De nem lenne annyira finom, mint amilyen.
- És mi a csoda az a nyamm? Valami fűszer?
- Dehogysis. Mondtam, hogy nincs se íze se szaga. Láttál már íztelen és szagtalan fűszert? Na ugye! - hadarta a most éppen a „J” betűn ücsörgő buborékember. - Apró kicsi gömböket hintünk az ételbe, a nyammot. Vizsgálhatnád elektronmikroszkóp alatt, akkor sem látnál semmit! A titok, titok marad. Jó tudom, hogy furcsán hangzik...
- Hát ami azt illeti, nem hogy furcsán hangzik, örült nagy humbugnak tűnik. De – és itt Ádám egy kis szünetet tartott - a nagyi azt szokta mondani, hogy ha valamit nem látunk, attól még nem biztos, hogy nincs is.
- Bölcs nagymamád van.
- És végül is – töprengett Ádám – amit ma nem látunk, holnap még láthatjuk... Mint a bacilusokat, vagy az atommagot. Régen azt sem látták, ma pedig simán...
- Te is okos fiú vagy.
- Azért megnézném én azt a te nyammodat! –Pancs aránytalanul hosszú ujjjaival kerek kis hasára mutatott és Ádám csak akkor vette észre, hogy olyan erszénye van, mint a kenguruknak. Apró kis gömböket halászott ki belőle, mintha átlátszó ikrába nyúlt volna és áttetsző tenyerében Ádám elé nyújtotta a hártya vékony gömböket. Ádám szerette volna megérinteni őket, de amint hozzájuk ért, eloszlottak a levegőben. Semmivé lettek.
- Nem tudod megfogni őket, lehetetlen, jobb ha beletörődsz. Hidd el, hogy léteznek, hogy megédesítik az életed, hogy ezek adják a pillanatok sava borsát. Érd be ennyivel.
- Elmondhatom a mamának?
- Minek? Engem sosem fog látni, a hangomat nem hallja, számára nem létezem.
- És nekem miért?
- Mert neked különleges anyukád van én meg már nagyon öreg és fáradt vagyok. Állandóan ideküldenek, a világ végéről loholok, mert az anyukád vacsorát készít, vagy hajnalban szendvicset ken neked, főz a nagymamádnak, a vendégeknek, sütit küld az iskolába. Kész vagyok, lejártam, nekem is jár egy kis nyugalom. A főnököm kivételesen megengedte, hogy bentlakásos legyek. Lakhatok nálad?
- Hát persze, tök izgalmas. - Ádám egészen fellelkesült. A papa, akinek szőr allergiája van még egy hörcsögöt sem engedett a lakásba, de ez a kis izé csak az övé, nem kell hozzá engedélyt kérni és még beszél is.

Így kezdődött. Pancs egy teáskanalat kért, abban aludt vagy ücsörgött, ha kevés szabadidejében ráért. Az egész környéket neki utalták ki, este vagy hétvégén kész hajsza volt az élete. Olykor eltűnt, ilyenkor ment nyammot tankolni, nagy kerek pocakkal érkezett vissza. A kiskanálból figyelte Ádámot tanulás vagy játék közben és a billentyűkön szökdécselve szívesen írt a Facebookra is.

No ezt nem kellett volna. Mert Pancs remekül meg volt Ádámmal. Este, amikor Ádám nehezen aludt el, sokáig mesélt neki a felhőről, ahol hegyekben áll a nyamm, de nagyon szigorúan ellenőrzik, hogy a futárok mikor és mennyit vételeznek belőle. Az elhintett nyammal minden tankoláskor el kell számolni, ahogy a felvett nyammot is könyvelik. A nyamm hegyeknél nyamm felügyelők állnak és a nyamm irányítóközpontból nyamm titkos ügynököket küldenek, akik ellenőrzik a nyamm futárokat, Pancsot is.

A több millió nyamm futárból legfeljebb néhány bentlakásost engedélyeznek, de ha valakit csaláson kapnak, visszarendelik és egy életen át lapátolhatja a nyammot a hegyen.

Egy hétfő este történt, hogy a Mama föl-alá futkosott a lakásban. - Nem hiszem el, ilyen nincs! – méltatlankodott. És tényleg nem volt mindennapi, hogy a fazék eltűnt a tűzhelyről a még forró zöldborsó levestel együtt. A Papa nevetve ölelte át a mama vállát.

– Látod édesem, mindenki tudja, hogy a te zöldborsólevesednek nincs párja. Ha én betörő lennék, nekem is arra fájna a fogam. - Ezen még a mama is mosolygott, de Ádám csak egyre tudott gondolni, hogy ilyen véletlen nincs. Betörnek egy lakásba és csak a levest viszik el. No persze. De ha valaki hallott Pancsról, annak érdeke lehetett ellopni a fazekat, hogy megkeresse benne a nyammot.

- A csudába! Én vagyok az oka az egésznek! – bosszankodott a teáskanalban Pancs. - Csináltam magamnak egy oldalt a facebookon, beleírtam a címünket és a foglalkozásomat is. Nem gondoltam, hogy ilyen galibát okozok, csak annyira tetszett, hogy visszajelöltek, hogy barátaim lettek, mintha nem is lennék láthatatlan.

Amikor másnap a Mama gombás csirkéje is eltűnt a tűzhelyről Ádám tudta, hogy nincs más megoldás, beszélnie kell a Papával. A Papa nem volt könnyű eset, nem hitt semmiben, ami nem látható, ami nem tudományos és kézzel fogható. De azt sem feltételezte, hogy Ádám hazudik. És miután nem kért mást, mint hogy másnap vacsoraidőben álljanak lesben a lépcsőházban, hogy elcsípjék a lábostolvajokat, rábólintott az ötletre. Sőt! Másnapra tovább fejlesztette. És innen minden a tervek szerint haladt.

A Papa – aki szeretett a dolgok végére járni - este hatkor beült a kocsiba és várt. Amikor a ház előtt leparkolt egy ismeretlen fekete autó és kiszállt két idegen egy nagy táskával, a lesben álló Ádám kicsalta a mamát a konyhából, aztán lemászott az elsőről az ereszen és bepattanta kocsiba a Papa mellé. A két idegen hamarosan visszatért és ők a nyomukba eredtek. Sokáig távolról, óvatosan követték a fekete autót, aztán kiértek a városból és behajtottak egy erdőbe. Ott lekapcsolták a lámpát.

-Ez nem lehet igaz! - mondta a Papa. - Ismerem ezt a helyet! Megeszem a kalapom, ha nem az elhagyott laktanyához mennek! - Egy bokorba hajtott és leállította a motort. Gyalog baktattak a sötétben, még a magukkal hozott zseblámpát is csak egy-egy pillanatra merték bekapcsolni. A hely, amelyet hosszú évek óta nem használtak, tökéletes romhalmaznak látszott, azonnal feltűnt a rozsdás vakapu előtt parkoló fekete autó.

- Gyerekkoromban itt játszottunk indiánosdit – súgta. Az elhagyott betontömb oldalához lopózott, pillanatok alatt kitapogatta a falon a vaslépcsőt és gyakorlott léptekkel haladt felfelé, Ádám utána. A rozsdás sértette a kezét, de meg se mukkant, úgy érezte még a szívdobogását is hallja. Hamar felértek a lapostetőre, döbbenetes volt, tudta mit keres és ott is volt, ahogy emlékezett, a régi

tetőablak, ahova mindig felmászta. Most is lehasaltak. A látvány hihetetlen volt. A koszos, romos falak mögött egy kristálytisza, hipermodern laboratóriumban szekrénynyi gépek, kémcsövekkel teli üvegtárlók, mérlegek és komputerek között fehér ruhás férfiak sündörögtek. A fehér terem fényárban úszott, és sok fehér ruhás az elektronmikroszkóp köré gyűlt. Ilyen műszert Ádám még csak a biológia könyvében látott, nem úgy, mint a mellette hagyott tárgyat, amelyet nem csak ismert, de igen közeli kapcsolatban volt vele: a szerkezet mellett a saját piros lábosukat fedezte fel.

Ennyi a Papának épp elég volt ahhoz, hogy elinduljon lefelé. Hamarosan izgatottan futottak a bokrok között, az ágak felsértették a karjukat, arcukat, de akkor az izgalomtól ez fel sem tűnt. És csak amikor már biztos hallótávolságon kívül kerültek, csak akkor hívták a rendőrséget.

Hogy egy titkos laboratórium nyomára bukkantak, az azonnal nyilvánvaló volt, de hogy mit találtak a valóságban, az csak másnap estére derült ki. Pancs a neten újra és újra meg akarta nézni a híradó riportot, amelyben a rendőrfőnök gratulált Ádámnak és a Papának és amelyben elmagyarázták, hogy az évszázad legnagyobb élelmiszer mérgezését akadályozták meg.

A nyammról persze szó sem esett, hiszen arról Ádámékon kívül senki sem tudott. Csak annyit mondtak, hogy egy nemzetközi konzervgyár ipari kémek bevonásával mindezidáig ismeretlen kísérleteket végzett. A kihallgatások még folynak, de az már biztos, hogy a titkos laboratóriumban szintetikus anyagokból élelmiszert próbáltak előállítani, hogy a vásárlók megtévesztésére olcsó műkenyeret, műhúst és műcsokit gyártsanak, amellyel a tulajdonosok hihetetlenül meggazdagodhattak volna. De miután az élelmiszer ízesített műanyag molekulákból állt, az egészségre biztosan káros, sőt akár halálos is lehetett volna. Így a laboratórium felfedezésével Ádámék akár több százezer ember életét mentették meg.

- És a nyamm felfedezését – tette hozzá Ádám.
- A nyammot úgysem lehet felfedezni. – mondta Pancs. Tudod: színtelen, szagtalan és láthatatlan.

Mint a mama szeretete, gondolta Ádám, de túl nyálas lett volna, hát inkább hallgatott és a Pancsnak is nyújtott egy morzsát a mama banános sütiéből.